

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/6/2025
Identifikačné číslo spisu:	6123395792
Dátum vydania rozhodnutia:	28.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6123395792.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Slovenskej republiky, za ktorú koná Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Bratislava, Mlynské nivy 44/a, IČO: 00686832 proti žalovanej VIPmedia EU, s. r. o., Bratislava, Grösslingova 23, IČO: 44792247, právne zastúpená advokátkou JUDr. Máriou Chrenkovou, Bratislava, Fraňa Kráľa 15, o zaplatenie 11.387,29 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 38C/9/2025, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu, takto

rozhodol:

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 38C/9/2025 je príslušný Mestský súd Bratislava III.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica postúpil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 7Up/1331/2023 Mestskému súde Bratislava IV podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Na Okresnom súde Banská Bystrica sa konanie viedlo ako upomínacie konanie v zmysle zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“). Postúpenie sporu Mestskému súde Bratislava IV odôvodnil Okresný súd Banská Bystrica tým, že žalobkyňa navrhla v zákonom stanovenej lehote pokračovanie v konaní na príslušnom súde (ustanovenie § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z.).

2. Mestský súd Bratislava IV predložil spor vedený na tomto súde pod sp. zn. 38C/9/2025 podľa § 43 ods. 2 CSP Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o kauzálnej príslušnosti z dôvodu nesúhlasu s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica. Nesúhlas s postúpením sporu Mestský súd Bratislava IV odôvodnil tým, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná je právnickou osobou, ktorá uzatvorila zmluvu o poskytnutí dotácie v rámci pomoci v súvislosti s ochorením COVID-19, kde druhou zmluvnou stranou bolo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Cieľom predmetnej zmluvy bola kompenzácia ekonomickej straty, a jej predmetom bolo poskytnutie pomoci formou dotácie určenej na kompenzáciu nákladov žalovanej. Mestský súd Bratislava IV poukázal na znenie § 261 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších

predpisov (ďalej len „ObZ“), podľa ktorého sa Občianskym zákonníkom spravujú záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Podľa § 261 ods. 3 písm. a) ObZ je na účely odseku 2 subjektom verejného práva štátny orgán. Mestský súd Bratislava IV ďalej uviedol, že medzi sporovými stranami ide o záväzkový vzťah medzi subjektom verejného práva, t. j. Slovenskou republikou zastúpenou Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky a žalovaným ako podnikateľom, pričom spor sa týka jeho podnikateľskej činnosti. Mestský súd Bratislava IV ďalej uviedol, že by sa dalo hovoriť aj o zabezpečovaní verejných potrieb, keďže predmetom zmluvy bola štátna pomoc z dôvodu zmiernenia negatívnych následkov pandémie.

3. Najvyšší súd, ktorý je ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV podľa § 43 ods. 2 CSP príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, prejednal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu je dôvodný.

4. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu vyplýva, že ide o majetkovo-právny spor, v ktorom Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 26. septembra 2023 platobný rozkaz, sp. zn. 7Up/1331/2023 (na č. l. 30), proti ktorému podala žalovaná odpor zo dňa 16. októbra 2023 (č. l. 37), doručený elektronicky dňa 16. októbra 2023 (č. l. 52). Okresný súd Banská Bystrica vyzval žalobkyňu výzvou zo dňa 21. novembra 2023, aby sa v lehote 15 dní odo dňa jej doručenia vyjadrila k podanému odporu a v tej istej lehote navrhla pokračovanie v konaní proti žalovanej na súde príslušnom na prejednanie podľa CSP. Žalobkyňa vo vyjadrení k odporu zo dňa 06. 12. 2023 (č. l. 77) uviedla okrem iných skutočností, že trvá na pokračovaní v konaní a na podanom návrhu na zaplatenie istiny vo výške 11.387,29 eura.

5. Účelom posúdenia ohľadne kauzálnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava IV pre spory občianskoprávne alebo kauzálnej príslušnosti Mestského súdu Bratislava III pre spory obchodnoprávne je rozhodujúce určenie charakteru záväzkového vzťahu, od ktorého sa odvíja aj charakter uplatnenej pohľadávky.

6. Podľa ust. § 2 zákona č. 307/2016 Z. z. na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

7. Podľa ust. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

8. Podľa ust. § 12 CSP na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 15 ods. 1 CSP všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

11. Podľa § 22 písm. a) CSP príslušnosť v obchodnoprávných sporoch, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave.

12. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP sa konanie uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa § 40 CSP súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú

príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

14. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

15. Podľa § 43 ods. 2 CSP ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

16. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zbierky, Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z. sídlom Mestského súdu Bratislava III je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

17. Podľa § 3 ods. 2 písm. a) ObZ podnikateľom podľa tohto zákona je osoba zapísaná v obchodnom registri.

18. Podľa § 261 ods. 2 ObZ sa touto časťou zákona spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 261 ods. 3 písm. a) ObZ je na účely odseku 2 subjektom verejného práva štátny orgán.

20. Z obsahu predloženého spisu vyplynulo, že žalobkyňa sa voči žalovanej domáha vrátenia poskytnutej dotácie titulom odstúpenia od zmluvy o poskytnutí dotácie uzavretej medzi stranami sporu. Zmluva bola uzavretá v rámci schválenej Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v súvislosti s vypuknutím ochorenia COVID-19 - dotácie na fixné náklady a podľa § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 8 ods. 2 a § 8a zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 7 ods. 4 a 5 zákona č. 290/2016 Z. z. o podpore malého a stredného podnikania a o zmene a doplnení zákona č. 71/2013 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

21. Podstatnou otázkou pre účely konštatovania príslušnosti súdu je, či sa jedná o obchodnoprávny spor, alebo nie. Pri zodpovedaní predmetnej otázky, teda obchodného charakteru záväzkového vzťahu, je podľa najvyššieho súdu potrebné vychádzať z povahy subjektov a z povahy záväzkových vzťahov.

22. Predmetné dotácie boli poskytované ako reakcia štátu na vypuknutie nákazy COVID-19 za účelom nápravy vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu, pričom má svoj právny základ na úrovni práva Európskej únie v čl. 107 ods. 3 písm. b) Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Danou pomocou bol tak sledovaný záujem štátu na riadnom fungovaní hospodárstva. Najvyšší súd zastáva názor, že poskytovanie dotácie štátom v prospech jednotlivých subjektov určených zákonom, ako tomu je v tomto prípade, spadá na účely § 261 ods. 2 ObZ pod pojem zabezpečovania verejných potrieb (uznesenie najvyššieho súdu z 31. októbra 2023, sp. zn. 2Ndob/11/2023). Nepochybne riadne fungovanie hospodárstva má pozitívny vplyv na verejné potreby. Najvyšší súd tak uzatvára, že v konaní uplatnená pohľadávka vznikla zo záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 2 ObZ medzi subjektom verejného práva, týka sa zabezpečovania verejných potrieb a podnikateľom pri jeho podnikateľskej činnosti v širšom kontexte.

23. Obchodnoprávne spory nie sú procesnými normami bližšie definované, avšak prostredníctvom

procesných noriem je možná realizácia hmotného práva, ktoré je súdom v konaní nachádzané a ktorému má byť poskytnutá ochrana. Najvyšší súd je názoru, že by bolo neúčelné, ak by sa spory vyvolané z obchodného záväzkového vzťahu neprejednávali a nerozhodovali na súdoch kauzálné príslušných v obchodnoprávných sporoch vymedzených v § 22 CSP. Z procesnoprávneho hľadiska sa tak v tomto prípade jedná o obchodnoprávny spor, v ktorom sa koná a rozhoduje o uplatnenom práve, ktoré vzniklo v rámci obchodného záväzkového vzťahu.

24. Vzhľadom na adresu sídla žalovanej a povahu sporu ako obchodnoprávneho je na prejednanie veci (kauzálné) príslušný Mestský súd Bratislava III, a to v zmysle § 12 ods. 1 CSP v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 21 zákona č. 371/2004 Z. z.

25. Vychádzajúc z uvedeného najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, preto rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.